

Dňa 16.07.2020 vykonala Slovenská inšpekcia životného prostredia, odbor inšpekcie biologickej bezpečnosti Inšpektorátu životného prostredia Bratislava štátny dozor v Západoslovenskej distribučnej, a. s. podľa zákona č. 150/2019 Z. z., na základe upozornenia ŠOP SR v zmysle § 15 ods. 1 písm. d) tohto zákona zo dňa 5.5.2020, za účasti špecialistu Štátnej ochrany prírody SR.

Miesto: CHKO Dunajské luhy, PP Panský diel, PR Gajc – k. ú. Podunajské Biskupice, k. ú. Ružinov.

Zápis Štátnej ochrany prírody SR

Zistený stav:

V trase elektrovodu sa nachádzajú invázne rastliny, vrátane invázných druhov drevín (pajaseň žliazkatý, javorovec jaseňolistý) a invázných druhov bylín (zlatobyľ kanadská, zlatobyľ obrovská, ambrózia palinolistá, netýkavka žliazkatá).

Dôvody a možnosti manažmentu:

Zistený stav je dôsledkom manažmentu, ktorý bol prevádzkovaný v minulosti (napr. frézovanie, a predtým zrejme aj mulčovanie). Nesprávne odstraňovanie invázných druhov rastlín spôsobilo šírenie invázných nepôvodných druhov rastlín, preto je potrebné voliť také formy manažmentu, aby k ich šíreniu nedochádzalo.

Pre biotop kód 6210 - Suchomilné travinnobylinné a krovínové porasty na vápnom substráte so vzácnym výskytom čeľade *Orchidaceae* nachádzajúce sa v PP Panský diel a v PR Gajc, je potrebné opatrenie:

Biotop manažovať kosením so zdvihnutím lišty na 10 cm za suchého počasia alebo holomrazu, aby nedošlo k poškodeniu biotopu ťažkými mechanizmami za mokrého počasia, a to v termíne 01.08.- 31.10., vzhľadom na fenológiu druhov čeľade *Orchidaceae* a hniezdenia orliaka morského. Pre tento biotop je ideálny čas kosenia mesiac august. Na týchto biotopoch je pri kosení veľmi dôležité dohodnúť sa so ŠOP SR, ktoré kry sa ponechajú, pretože pri predchádzajúcich manažmentoch boli kry zjavne odstraňované plošne, čo spôsobilo ich zmladzovanie a vytlačanie druhov vyššie uvedenej čeľade. Tento lesostepný biotop je charakteristický nielen vzácnymi bylinnými druhmi, ale aj teplomilnými krami. Narušením travinnobylinného drnu došlo aj k šíreniu invázných drevín (pajaseň žliazkatý, javorovec jaseňolistý) a nepôvodných invázne sa správajúcich drevín (agát biely), ktoré je potrebné odstrániť. Aj pri trávnatých a bylinných porastoch mimo chránených biotopov je potrebné pokosenie, vyhrabanie a odstránenie biomasy, pretože táto biomasa často obsahuje bylinné invázne druhy (zlatobyľ kanadská, zlatobyľ obrovská, ambrózia palinolistá, netýkavka žliazkatá, glejovka americká). Pretrvávajúcim nesprávnym manažmentom hrozí bezprostredný zánik biotopov a chránených druhov.

V prípade drevinových porastov rastúcich pod elektrickým vedením je možné urobiť orez konárov zasahujúcich do elektrického vedenia len u pôvodných drevín (stromov), invázne druhy drevín (pajaseň žliazkatý, javorovec jaseňolistý) ako aj nepôvodné druhy invázne sa správajúcich drevín (agát biely, jaseň pensylvánsky, jaseň americký) je nevyhnutné odstrániť, nie len orezať. Kroviny je potrebné ponechať, pretože nezasahujú do elektrického vedenia. Do porastov drevín vstupovať od 01.09. do 31.10.

Biomasu invázných druhov rastlín vyviezť z chráneného územia a odstrániť podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 450/2019 Z.z., ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov.

Návrh opatrení:

1. Prijat' trvalo účinné opatrenia na zamedzenie úniku alebo šírenia invázných nepôvodných druhov rastlín v trasách elektrovodov, ktoré vedú Územím európskeho významu Biskupické luhy, kód územia SKUEV0295, vrátane územia prírodnej pamiatky Panský diel a prírodnej rezervácie Gajc.

Termín: do 31.10.2020

2. Biotop kód 6210 - Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží so vzácnym výskytom čeľade *Orchidaceae*, nachádzajúci sa na území prírodnej pamiatky Panský diel a prírodnej rezervácie Gajc manažovať kosením so zdvihnutím lišty na 10 cm za suchého počasia alebo holomrazu, pokosenú biomasu dôsledne vyhrabať a odstrániť.

Termín: každý rok od 01.08. do 31.10.

3. Požiadat' okresný úrad o výnimku na vstup, vjazd a aplikáciu chemických látok.

Termín: bezodkladne

4. Požiadat' Štátnu ochranu prírody SR o vymedzenie príslušných úsekov územia prírodnej pamiatky Panský diel a prírodnej rezervácie Gajc v ktorých budú realizované opatrenia.

Termín: bezodkladne, najneskôr však pred začatím prác

5. Trávnaté a bylinné porasty biotopov, ktoré nie sú chránené: pokosiť, vyhrabať a odstrániť biomasu.

Termín: trvale

6. Orezy konárov drevinových porastov rastúcich pod elektrickým vedením a zasahujúcich do elektrického vedenia uskutočňovať výlučne u pôvodných drevín.

Termín: trvale

7. Invázne druhy drevín (pajaseň žliazkatý, javorovec jaseňolistý) ako aj nepôvodné druhy invázne sa správajúcich drevín (agát biely, jaseň pensylvánsky, jaseň americký) neorezávať, tieto odstraňovať.

Termín: trvale

8. Kroviny ponechať, v prípade potreby odstránenia niektorých krov dohodnúť so ŠOP SR.

Termín: trvale

9. Do porastov drevín vstupovať iba v období od 01.09. do 31.10.

Termín: trvale

10. Do trávnatých a bylinných porastov vstupovať v období od 1.8 do 31.10., v iných termínoch po dohode so ŠOP SR.

Termín: trvale